

Tytuł: Nieprzestrzeganie zaleceń lekarskich przez młodocianych pacjentów z chorobą przewlekłą – odmiany problemu i postępowanie / Non-compliance in chronically ill adolescents: patterns and management of the problem

Słowa kluczowe: CHOROBA PRZEWLEKŁA MŁODOCIANI NIEPRZESTRZEGANIE ZALECEŃ

Keywords: ADOLESCENTS CHRONIC ILLNESS NON-COMPLIANCE

Autorzy:

Ryszard Grenda - Klinika Nefrologii, Transplantacji Nerek i Nadciśnienia Tętniczego, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Anna Łuba - Klinika Nefrologii, Transplantacji Nerek i Nadciśnienia Tętniczego, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Streszczenie:

Zjawisko nieprzestrzegania zaleceń lekarskich jest częste wśród młodocianych pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi. Skala problemu narasta z wiekiem chorych, a złożoność procesu terapeutycznego (tj. konieczność stosowania wielu leków, nieatrakcyjna dieta, częste kontrole lekarskie, w tym coraz częstsze hospitalizacje) to stale rosnąca liczba trudnych do zaakceptowania ograniczeń życia codziennego. Nieprzestrzeganie zaleceń może mieć charakter przypadkowy (nieuświadomiony) lub celowy (intencjonalny). W pierwszym przypadku konieczne jest intensywne monitorowanie procesu terapeutycznego, a niejednokrotnie ponowne wskazanie choremu korzyści płynących z leczenia oraz zagrożeń będących konsekwencją nieprzestrzegania zaleceń lekarskich – tzw. bilans zysków i strat. W drugim przypadku (celowe zaniechanie leczenia) konieczna jest pomoc psychologa lub psychiatry, którego rolą będzie dokładniejsze rozpoznanie rzeczywistych problemów pacjenta. Zjawisko nieprzestrzegania zaleceń bywa niedoceniane w codziennej praktyce i stanowi poważną przyczynę wielu niepowodzeń terapeutycznych.

Abstract:

Non-compliance is a common problem among adolescents with chronic diseases. The incidence of non-compliance increases with age and complexity of the treatment (including multiple-drug therapies, not attractive diet, frequent visits and hospitalizations). Non-compliance may be accidental (non-intentional) or decisive (intentional). More intensive monitoring of the therapy and reassuring the patient about profits and risks coming from maintaining or abandoning therapy are the solutions in the first case. The professional assistance of psychologist or psychiatrist is required in the

second situation (decisive withholding of the treatment). The mental health professionals should identify the real background of non-compliance in particular patient. Non-compliance is underestimated in common practice and is one of the most relevant causes of the treatment failures.